

Warszawa, 21. lutego 2022 r.

Polskie Towarzystwo Mykologiczne
Al. Ujazdowskie 4
00-478 Warszawa
polskietowarzystwomykologiczne@gmail.com

Ministerstwo Klimatu i Środowiska
ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa

Dotyczy: projektu (z dnia 26 stycznia 2022 r.) ustawy o parkach narodowych

W związku z przedstawionym do konsultacji publicznych projektem ustawy o parkach narodowych, Polskie Towarzystwo Mykologiczne przekazuje poniżej uwagi do tego projektu z prośbą o ich wnikliwie przeanalizowanie i uwzględnienie na kolejnym etapie procedowania:

Lp	Art./ ust./ pkt	Uwaga z uzasadnieniem
1	Art. 2/ pkt 9	<p>Proponujemy pozostać przy dotychczasowej definicji słowa "pozyskiwanie" zawartej w art. 5 pkt 15 Ustawy o ochronie przyrody (UOP), które od "zbioru" odróżnia głównie cel gospodarczy.</p> <p>Odmienne w treści definicje zawarte w różnych ustawach a dotyczące w istocie tych samych lub zbliżonych aspektów, wprowadzają niepotrzebny chaos prawny, co jest niezgodne z zasadami techniki prawodawczej.</p>
2	Art. 5/ust. 2	<p>Proponujemy przywrócenie treści dotychczas obowiązującej: "Likwidacja lub zmniejszenie obszaru parku narodowego następuje wyłącznie w razie bezpowrotnej utraty wartości przyrodniczych i kulturowych jego obszaru."</p> <p>Wprowadzona w analizowanym projekcie ustawy zmiana polegająca na zastąpieniu spójnika "i" spójnikiem "lub" może przyczynić się do zwiększenia presji na parki narodowe i upowszechnienia zmniejszania ich powierzchni, co może mieć negatywne skutki w przypadku fragmentów, które np. utraciły wartość kulturową ale zachowały lub zwiększyły wartość przyrodniczą.</p>

Lp.	Art./ ust./ pkt	Uwaga z uzasadnieniem
3	Art. 5/ust. 3	<p>Proponujemy zmianę treści na następującą: "3. Określenie przebiegu granic parku narodowego albo ich zmiana, następuje po zaopiniowaniu przez właściwe miejscowo organy uchwałodawcze jednostek samorządu terytorialnego, na których obszarze działania planuje się powyższe zmiany, w terminie 30 dni od dnia przedłożenia tych zmian. Brak stanowiska organu w tym terminie uznaje się za brak uwag."</p> <p>Konieczność uzgadniania z jednostkami samorządu terytorialnego uniemożliwia od 20 lat tworzenie i powiększanie parków narodowych a ponadto - w myśl Uchwały Rady Wydziału Prawa i Administracji UW z 7 września 2020 r. w sprawie zmiany systemu tworzenia i powiększania parków narodowych: "Uzależnienie utworzenia parku narodowego od zgody jednostek samorządu terytorialnego, na których obszarze park narodowy miałby powstać – mimo, że sprawa ta nie ma charakteru lokalnego, lecz ogólnopolski – budzi istotne i uzasadnione wątpliwości co do zgodności z Konstytucją, w szczególności z jej art. 5, art. 31 ust. 3, art. 74 oraz art. 86. Godzi ono w ciążący na władzy publicznej obowiązek ochrony środowiska i wspierania jego poprawy przy uwzględnieniu zasady zrównoważonego rozwoju, jak też w obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego współczesnym i przyszłym pokoleniom. Obecny stan prawny uniemożliwia prowadzenie polityki państwa, gdyż nie jest ono w stanie osiągać celów, które zakłada w aktach planistycznych (...).</p> <p>(...) Istniejący stan prawny, wątpliwy konstytucyjnie i w praktyce uniemożliwiający tworzenie oraz powiększanie parków narodowych w Polsce, Rada Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego ocenia negatywnie" https://dokumenty.uw.edu.pl/dziennik/DWPiA/Lists/Dziennik/Attachments/400/DWPIA.2020.46.URW.pdf).</p>
4	Art. 5/ust. 4	<p>Proponujemy usunąć w przypadku przyjęcia zmiany proponowanej w ust. 3.</p> <p>Proponowana zmiana jest konsekwencją propozycji zmiany art. 5 ust. 3</p>
5	Art. 8/ust. 1/pkt 4	<p>Proponujemy zmianę treści na następującą: "4) pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzenia roślin lub grzybów oraz ich siedlisk;"</p> <p>Potencjalne zniszczenie lub uszkodzenie siedliska roślin lub grzybów jest często równoznaczne ze zniszczeniem tych roślin i grzybów, toteż zakaz powinien również obejmować ich siedliska.</p>

Lp	Art./ ust./ pkt	Uwaga z uzasadnieniem
6	Art. 8/ust. 1/pkt 12	<p>Proponujemy zmianę treści na następującą: "12) zbioru dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, poza miejscami udostępnionymi;"</p> <p>Treść tego zakazu zawartego w projekcie pokrywa się z treścią zakazu w punkcie 4, który całkowicie zabrania pozyskiwania roślin i grzybów. Przywrócenie ustawowego znaczenia słowa "pozyskiwanie" (o czym jest mowa we wcześniejszej uwadze), pozwoli na zróżnicowanie zakazów tak, jak ma to miejsce w obecnie obowiązującej UOP (całkowity zakaz pozyskiwania czyli zbioru do celów gospodarczych i jednocześnie dopuszczenie zbioru w określonych miejscach, przy zachowaniu określonych warunków i w określonym celu np. badań naukowych).</p>
7	Art. 8/ust. 2/pkt 4	<p>Na końcu zdania, po słowach: "...o ile jest to zgodne z celem parku narodowego, o którym mowa w art. 3 ust. 2" proponujemy dodać: "...oraz z warunkami gospodarczego wykorzystywania obszarów objętych ochroną krajobrazu przez jednostki organizacyjne, osoby prawne lub osoby fizyczne oraz wykonywania prawa własności, o których mowa w art. 51 ust. 2 pkt 6."</p> <p>Zaproponowana zmiana powinna w transparentny sposób zwiększyć skuteczność ochrony na obszarach ochrony krajobrazu w parkach narodowych.</p>
8	Art. 8/ust. 5	<p>Proponujemy zmianę treści na następującą: "5. Dyrektor parku narodowego, może zezwolić na obszarze parku narodowego na odstępstwa od zakazów, o których mowa w ust. 1 pkt 14, 17, 24, 27 i 28, jeżeli jest to uzasadnione potrzebą ochrony przyrody, wykonywaniem badań naukowych, celami edukacyjnymi, turystycznymi, rekreacyjnymi, sportowymi, kulturowymi lub kultu religijnego i nie spowoduje to negatywnego oddziaływania na przyrodę parku narodowego."</p> <p>W obecnym brzmieniu projektu ustawy dyrektor parku narodowego może zezwolić na prowadzenie badań naukowych, organizację imprez lub filmowanie i fotografowanie w celach komercyjnych ale nie może zezwolić na przebywanie i przemieszczanie się na terenie tego parku poza miejscami ogólnie udostępnionymi. Proponowana przez nas zmiana będzie sprzyjała usprawnieniu procedury uzyskiwania zezwoleń na odstępstwa od zakazów.</p>

Lp.	Art./ ust./ pkt	Uwaga z uzasadnieniem
9	Art. 8/ust. 7	<p>Proponujemy zmianę treści na następującą: "7. Minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii dyrektora parku narodowego, może zezwolić na obszarze parku narodowego na odstępstwa od zakazów, o których mowa w ust. 1, jeżeli jest to uzasadnione potrzebą realizacji inwestycji liniowych celu publicznego lub potrzebą realizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej o nieliniowym charakterze w celu związanym z zapewnieniem telekomunikacji na obszarze parku narodowego, w przypadku braku rozwiązań alternatywnych i po zagwarantowaniu kompensacji przyrodniczej w rozumieniu art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska."</p> <p>Zgodnie z art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod pojęciem inwestycji celu publicznego należy rozumieć: "działania o znaczeniu lokalnym (gminnym) i ponadlokalnym (powiatowym, wojewódzkim i krajowym), a także krajowym (obejmującym również inwestycje międzynarodowe i ponadregionalne), oraz metropolitalnym (obejmującym obszar metropolitalny) bez względu na status podmiotu podejmującego te działania oraz źródła ich finansowania, stanowiące realizację celów, o których mowa w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 65)". Z uwagi na bardzo rozbudowany katalog takich inwestycji, rozszerzające upoważnienie Ministra do odstąpienia od zakazów w przypadkach poza inwestycjami liniowymi i telekomunikacyjnymi (jak to jest w dotychczasowych przepisach UOP), należy uznać za zagrażające walorom i integralności parków narodowych.</p>

Lp.	Art./ ust./ pkt	Uwaga z uzasadnieniem
10	Art. 48/pkt 1	<p>Proponujemy utrzymać dotychczasowe przepisy dotyczące planowania ochrony w parkach narodowych w zakresie ustanawiania planów ochrony i jednocześnie zrezygnować z opracowywania całkiem nowych dokumentów w postaci strategii.</p> <p>Częste zmiany przepisów powodują, że większość parków narodowych, które przystąpiły do sporządzania planów ochrony kilka, a nawet kilkanaście lat temu, nadal nie ma ich ustanowionych (dotychczas Minister ustanowił tylko 9 Planów ochrony ale w większości pozostałych parków są już gotowe projekty po konsultacjach społecznych). Każda tak istotna zmiana przepisów powoduje anulowanie dotychczasowych energo-, czaso- i kosztochłonnych prac. Ponadto, w zakresie zawartości Strategii ochrony parku narodowego pominięto całkowicie wymogi ochrony obszarów Natura 2000 w części pokrywającej się z obszarem parków. Art. 111 co prawda utrzymuje w mocy już ustanowione plany ochrony z zakresem Natura 2000 ale takich planów jest tylko 9. W przypadku pozostałych 14 parków konieczne będzie opracowywanie przez RDOŚ odrębnych planów ochrony lub planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 pokrywających się z obszarami parków narodowych. Oznacza to, że na jednym obszarze będą obowiązywały dwa dokumenty planistyczne regulujące w części te same kwestie (ochrona siedlisk przyrodniczych i gatunków ważnych dla Wspólnoty), przy czym nie ma formalnego wymogu wzajemnego ich uzgadniania.</p>
11	Art. 56/ust. 6/pkt 2	<p>Proponujemy następujące brzmienie: "osób, które posiadają zezwolenie Dyrektora Polskich Parków Narodowych oraz zgodę dyrektora parku narodowego na prowadzenie badań naukowych";</p> <p>Według nas zwolnienie od opłat powinno dotyczyć wszystkich osób prowadzących badania naukowe w każdym zakresie (także np. badań społecznych) posiadających zezwolenie Dyrektora Polskich Parków Narodowych oraz zgodę dyrektora parku narodowego na ich prowadzenie na terenie parku narodowego.</p>

Z poważaniem,

dr Julia Pawłowska
Prezes Polskiego Towarzystwa Mykologicznego

Otrzymują:
awojciki@mos.gov.pl
departament.prawny@klimat.gov.pl